

Tid Tisdagen den 17 april 2012 kl 17.00 – 19.15

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Måndagen den 23 april 2012

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C), ordföranden
Katarina Luhr (MP), vice ordföranden
Jonas Nilsson (M)
Torbjörn Erbe (M)
Per Ola Bosson (M) §§ 1-19
Helena Levy (M)
Nils Ingelström (M)
Karin Karlsbro (FP)
Mikael Magnusson (S)
Åsa Wester (S)
Rana Carlstedt (S)
Mats E. P. Lindqvist (MP)
Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Eva Runvald (M) för Per Ola Bosson (M) §§ 20-27
Andreas Lundin (M) för Per Ola Bosson (M) § 28

Ersättare:

Eva Runvald (M) §§ 1-19
Viktor Strååt (M) §§ 1-27
Andreas Lundin (M) §§ 1-27
Frida Johansson Metso (FP)
Per Johansson (FP)
Fredrik Canerstam (S)
Måns Lönnroth (S)
Charles Berkow (MP) §§ 1-18, 20-28
Sara Stenudd (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Christer Johansson, Daniel Selin, Emily Tjäder, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Ingrid Mårtenson, Jonas Tolf, Malin Ekman, Margareta Widell §§ 1-27, Martin Holmstedt, Per Eric Hjelm § 1-24, Pia Winbladh Högfors och Ulf Mohlander, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-10,

12-14, 16-17, 19-28, samt biträdande borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 1

Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Daniel Selin, Per Eric Hjelmer, Martin Holmstedt, Christer Johansson och Jonas Tolf samt till personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-10, 12-14, 16-17, 19-28.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 23 april 2012.

§ 3

Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 3/2012 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 6 mars 2012 anmäls.

§ 4

Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 4 april 2012 och den 17 april 2012 anmäls.

§ 5

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2012-02-11 – 2012-03-23.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2012-02-11 – 2012-03-23.

§ 6

Anmälan av minnesanteckningar från nämndens möte med rådet

för funktionshinderfrågor

Minnesanteckningar från miljö- och hälsoskydds nämndens möte med rådet för funktionshinderfrågor den 6 mars 2012 anmäls.

§ 7

Miljö- och hälsoskydds nämndens underlag för budget 2013 med inriktning 2014 och 2015

Dnr 2012-3091

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden godkänner underlaget till budget år 2013 och beräkningarna för åren 2014 och 2015.
- 2 Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt följande:
 1. I huvudsak godkänna underlaget.
 2. I övrigt anföra följande:

För att ett förebyggande och ambitiöst miljöarbete ska kunna bedrivas krävs förstärkning av stadens budget för detta miljöarbete. Inte minst gäller det investeringsmedel för att investera Stockholm bort från sin miljöskuld, bort från energislöseri och från fossilberoende. Investeringar i miljöarbetet ska även på sikt leda till bättre hälsa för Stockholms invånare, genom mer hälsosam luft och friskt vatten, lägre exponering för skadliga ämnen och närhet till områden för regelbunden rekreation.

Stockholm har länge hållit en hög miljöprofil, men med bristande budgetsatsningar får Stockholm svårt att hålla en plats som progressiv stad i miljöomställningen.

Miljöförvaltningen har stora expertkunskaper och hög kompetens inom miljö- och naturvård och bör därför i högre grad konsulteras av övriga nämnder i exv upphandlingsfrågor, bullerfrågor, och komplicerade byggfrågor, t.ex. byggnation på förorenad mark eller i anslutning till grönområden. Detta kan medföra behov av personalförstärkning. För att behålla och förstärka förvaltningens höga kompetens anser vi att anställdas löner måste justeras till

en nivå som speglar medarbetarnas kompetens, och för att undvika att förvaltningen halkar efter i lönesättning. Miljöpartiet kompenserar alltid för pris och löneökningar i sin budget för att synliggöra vad som krävs för att upprätthålla den befintliga verksamheten på samma nivå.

Vi bekymras av att staden med nuvarande budgetutrymme inte ser ut att nå de lagstadgade miljö kvalitetsnormerna för luftmiljö och vattenkvalitet. Utan förstärkta åtgärder kommer Stockholm att bryta mot lagen långt in i framtiden. Detta riskerar att medföra höga böter från EU vilket gör det än mer svår förståeligt varför majoriteten inte avsätter tillräckliga resurser för att nå normerna och istället väljer att riskera mångmiljonböter.

Miljöövervakningen måste förstärkas. För att nå miljö kvalitetsnormerna på vattensidan måste pengar tillföras för att vi ska ha grundläggande kännedom om statusen hos våra sjöar och vattendrag. Undersökningar av eventuellt förorenad mark behöver också finansieras.

Stadens klimatarbete blir lidande av att tillräckliga resurser inte tillförs miljöarbetet. Stockholm har fantastiska möjligheter att minska vår klimatpåverkan men utan tillräckliga investeringsmedel och miljöbudget kommer dessa möjligheter inte kunna tas tillvara. Stockholm riskerar därmed att halka bort från listan av städer med ett framåtsyftande och starkt klimatarbete.

Den begränsade budgetramen gör också att tillsynen begränsas. Många verksamheter i staden besöks för tillsyn med många års mellanrum. Tillsynen av skolor måste förstärkas, och är idag otillräcklig. Tillsynen skulle i många fall behöva ökas i omfattning och ske oftare än idag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi socialdemokrater anser att underlaget visar en lovvärd ambitionsnivå som tyvärr inte i tillräcklig utsträckning har täckning i de resurser som avsatts. Därtill finns det flera områden där ambitionsnivån borde höjas som vi anser är för viktiga för att sättas på den borgerliga parlågan.

På grund av det stigande antalet nyetableringar och privata verksamheter måste mer resurser avsättas till tillsyn av skolor och förskolor avseende inomhusmiljö och buller, och uppföljningen skärpas. Tidigare erfarenheter visar att det saknas kunskaper hos många privata utförare angående de krav som bör uppfyllas och i den nuvarande takten inspekteras varje verksamhet ca en gång vart femte år, vilket är alltför sällan. Det är oacceptabelt att barns arbetsmiljö inte tas på större

allvar.

Medborgarnas fantastiska miljöengagemang är en resurs som vi anser inte tas tillvara i tillräcklig grad av den nuvarande majoriteten. Stockholmarna förtjänar att kommunen gör allt för att underlätta för de medborgare som vill källsortera, åka kollektivt/cykla. Där måste kommunen både agera kraftfullt gentemot landsting och riksdag samt ta egna initiativ för att t.ex. samla ihop hushållens matavfall för rötning till biogas.

Problemen med luftkvaliteten i vissa delar av staden är välkända. Vi anser att kommunen borde ta till alla de åtgärder som står till buds i stället för att hänvisa till väntan på riksdagsbeslut för att komma närmare de uppsatta målen. Hälsoriskerna för våra medborgare är för stora för att kommunen ska ha råd med att inta en avvaktande attityd.

Vi anser att Stockholm har mycket goda förutsättningar för att bli en förebild och föregångare i klimatfrågan. Därför har vi satt det mycket ambitiösa målet med ett fossilfritt Stockholm 2030.

Ett ytterligare förbättringsområde är trygga anställningar för förvaltningens medarbetare. Otrygga anställningar påverkar arbetsmiljö, hälsa och prestation negativt och vi vill se att fler tillsvidareanställningar ersätter de projekt-, visstids- och vikariatanställningar som finns idag. Det här är ett axplock av de förbättringar vi föreslår som kommer att utvecklas i vår budgetreservation.

§ 8

Delegering av arbetsmiljöuppgifter

Dnr 2012-4314

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att skriftligt tilldela arbetsmiljöuppgifter till förvaltningschefen i enlighet med Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden erinrar förvaltningschefen om vad som ingår i hans arbetsmiljöuppgifter enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt ordföranden att skriftligen erinra förvaltningschefen om de uppgifter som har tilldelats honom genom detta beslut.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förordnar förvaltningschefen som arbetsgivarens företrädare i arbetsmiljöfrågor vid miljöförvaltningen.
- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden bemyndigar förvaltningschefen att till berörda chefer och andra anställda inom miljöförvaltningen tilldela motsvarande arbetsuppgifter avseende den berörda chefens eller anställdes ansvar.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 9

Revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2011

Remiss från revisionskontoret

Dnr 2012-4693

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över revisionsberättelsen för miljö- och hälsoskyddsnämnden år 2011.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 10

Överklagan av länsstyrelsen i Stockholms läns beslut, angående tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14 i Stockholms stad

Remiss från mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt Mål nr 215-12

Dnr 2011-6441

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer länsstyrelsens beslut av den 7 december 2012.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande med bilagor som svar på mark- och miljödomstolens begäran.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnamnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 11

Beslut om att lämna klagomålsärende utan ytterligare åtgärd, Skarpnäcksallé

Dnr 2006-6790

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att avsluta ärendet utan ytterligare åtgärd.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande till Mark- och miljööverdomstolen som svar på den del av ärendet som den 7 oktober 2011 återförvisades till nämnden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att tillstyrka förslaget att avsluta ärendet vad gäller utlåtande till Mark- och Miljödomstolen förutsatt att åtgärder vidtas enligt nedan.

Ett betydande antal lägenheter vid Skarpnäcks allé – varav denna är en – har

golv från vilka det p.g.a. fukt mellan betong och plastgolv avges giftiga ämnen i sådan omfattning att åtminstone överkänsliga eller allergiska människor skadas. Dessa utgör runt 20 % av befolkningen (främst kvinnor).

I just detta fall, som pågått i minst 6 år, har både den boende och hennes dotter fått allvarliga bestående skador p.g.a de höga giftemissioner som konstaterats vid direkta mätningar vid köksgolvet. Hon har inte erbjudits likvärdigt boende, men tillfälligt utnyttjat en evakueringslägenhet. Den boende har såvitt hon kunnat bedöma inga problem i lägenhetens övriga rum. Trots detta begränsade behov av åtgärder har man nu i 2 omgångar lagt in ett s.k.ventilerat golv utan det särskilda utsug som garanterar korrekt sugförmåga och som varnar vid ev. fel. Vid den senaste installationen sker dessutom insug enbart genom 1 av de mycket små 6 avsedda ventilerna. Som alla inser är risken för stopp i systemet överhängande och det är mycket tveksamt om hela golvets yta verkligen täcks av luft från 1 enda punkt.

Vid kontakt idag med Platongolv AB framförde bolaget att det finns betydande risker med anslutning till centrala fläktsystem, då dessa under dygnet varierar i styrka. Platongolvet är särskilt känsligt för detta eftersom man arbetar med små luftmängder under högt tryck. Antalet insugspunkter bör enligt bolaget vara minst 2-3 och gärna betydligt fler för att fördela luften över hela golvet och slippa funktionsstopp p.g.a. igensatta ventiler.

Den boende blir fortfarande lika sjuk som tidigare av att visats i just köket och har nu accepterat det erbjudande om likvärdig lägenhet som äntligen erbjudits.

Vi känner till minst 40 lägenheter i området med samma problem och där i bästa fall samma bristfälliga åtgärder vidtagits. Detta innebär att nyinflyttade personer utgör försökskaniner för dessa åtgärder. Vi känner också till fall där flera familjer efter varandra tvingats flytta från samma lägenhet utan att åtgärder vidtas. Precis så som nu kommer att ske med den aktuella lägenheten. Kvar i de ”sjuka” lägenheterna blir personer som i bästa fall tål emissionerna – i värsta fall blir gradvis sjuka efter lång tid. Problem liknande dessa finns som förvaltningen säkert känner till också på andra platser i stan – nu senast i ett äldreboende på Östermalm.

Vi begär därför att förvaltningen gör en genomgång av tidigare ärenden och av de problem som idag finns i de kommunala och landstingsägda fastigheterna i staden, vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att också överkänsliga och allergiska personer ska kunna vistas i dessa fastigheter och att förvaltningen på ett systematiskt sätt följer upp effekterna av vidtagna åtgärder.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Katarina Luhr m.fl. (MP), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 12

Kontroll av verksamheters avfallshantering 2011

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2011-4139

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner förvaltningens rapport.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt följande:
 1. Godkänna förvaltningens rapport
 2. Att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka hur en förenkling av källsortering av förpackningar hos företagare kan komma till stånd
 3. Överlämna rapporten till trafik- och renhållningsämnden

Rapporten visar att rötningen av matavfall måste öka. Vi noterar att det 2010 enbart var 7 procent av allt matavfall som samlades in. Detta är väldigt mycket lägre än i många andra svenska städer och också oroväckande långt ifrån det nationella målet om 35 procent. Det är glädjande att fler livsmedelsverksamheter anslutit sig sedan dess men vi anser att andelen fortfarande är påfallande liten. Vi tycker därför att det är av yttersta vikt att sopsorteringen förbättras och effektiviseras, både i hushåll och i verksamheter. Rapporten visar också på att det finns för få insamlingsplatser som företagare får använda vid sortering av förpackningar. Tidigare rapporter har påvisat ytterligare svårigheter för företagare att källsortera. Miljöpartiet anser att även återvinningen av förpackningar måste öka som ett naturligt led i stadens återvinningsstrategi.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi socialdemokrater anser att det är mycket viktigt att insamling av matavfall fungerar och följs upp optimalt. Detta gäller självklart kommunens egna verksamheter, privata verksamheter och hushåll. Insamling av matavfall har i många år fungerat i andra stora städer. Socialdemokratiskt styrda Göteborg är en förebild. De har även en stor produktion av biogas och ett väl utbyggt biogasnät vilket gör att göteborgare kan tanka och köra mer miljövänligt.

§ 13

Riktad kontroll 2011; Årsta partihallar – ett projekt i tre delar med fokus på märkning av ägg, skadedjur och registrering av livsmedelsverksamheter

En rapport från miljöförvaltningen

Dnr 2012-3647

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner anmälan om rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden överlämnar beslutet till Livsmedelsverket, fastighetsnämnden och Årsta Partihallar (Samarbetsnämnden för Årsta Partihandelscentral).

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 14

Riktad kontroll 2011; Hygien och redlighet inom bageri och konditori

En rapport från miljöförvaltningen

Dnr 2012-3912

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden godkänner anmälan om rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden överlämnar beslutet till Livsmedelsverket.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 15**Överklagande av länsstyrelsens beslut den 24 februari 2012 avseende timavgift för extra offentlig livsmedelskontroll**

Dnr 2010-7394

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullföljer överklagandet av länsstyrelsens beslut den 24 februari 2012, beteckning 505-2010-9808.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att förvaltningsrätten med upphävande av länsstyrelsens beslut fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 20 maj 2010, dnr 2010-7394.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 16**Miljötillsyn 2011 – Oljehamnen****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2011-19407

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Miljötillsyn 2011 – Oljehamnen”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljötillsynsregister.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 17

Inventering av tillståndspliktiga verksamheter med föråldrade tillstånd

Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP)

Dnr 2012-1948

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden besvarar skrivelsen med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Besvara skrivelsen med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande
 2. Översända tjänsteutlåtandet till länsstyrelsen

3. Därutöver anföra följande:

Förvaltningen har gjort en mycket bra genomgång av läget.

Ur miljösynpunkt är det intressant att bedöma inte bara om utsläppen ligger under nivåerna i gamla tillståndsvillkor, utan också om utsläppen ligger under de nivåer som man kan förvänta sig skulle gälla vid en uppdatering till ett nytt tillstånd. Det kan vara lämpligt att göra en sådan bedömning i samband med den ordinarie tillsynen av verksamheter med gamla tillstånd.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 18

Norra Djurgårdsstaden, anmälan om markrening för etapperna Norra 2, Produktionsområdet och Hjorthagen Östra

Dnr 2011-11661

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga exploateringsnämnden att iaktta följande försiktighetsmått i verksamheten:
 - a. På platsen utsorterade grovfraktioner > 150 mm får återanvändas först efter att dessa bedöms vara rena efter en syn- och luktvärdering.
 - b. Naturvårdsverkets riktlinjer för byggbuller ska gälla för verksamheten.
 - c. Vid klagomål från närboende på buller ska samråd avseende behov av bullermätning hållas med miljöförvaltningen.
 - d. Efter avslutad sanering ska en slutrapport lämnas till miljö- och hälsoskyddsnämnden med en redovisning av vart förorenade massor transporterats, inklusive mängd och transportör, samt en dokumentation av de förorenade massor som lämnats kvar.
 - e. Under arbetets gång ska stadsdelsförvaltningen informeras om pågående och planerade aktiviteter.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 19**Yttrande till mark- och miljööverdomstolen över Fortums överklagande av mark- och miljödomstolens beslut gällande Hässelbyverkets tillstånd****Remiss från Mark- och miljööverdomstolen, mål nr M10039-11**

Dnr 2009-12126

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder beslutet i 6 exemplar till Mark- och miljööverdomstolen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 april 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. I huvudsak godkänna förvaltningens yttrande.
 2. Att tillstyrka att Fortum ska redovisa och specificera pannteknik och säkerhetsåtgärder innan tillstånd ges för fortsatt och ändrad verksamhet vid Hässelbyverket.
 3. Att avstyrka förbränning för avfallskoderna 19 12, Annat avfall från mekanisk behandling av avfall.
 4. I övrigt anföra följande:

Miljöpartiet är för konvertering till mer miljövänliga alternativ av kraftvärmeverk, t.ex. från olja till biobränslen. Fortum ansöker i detta fall för att konvertera en förbränningspanna för olja som inte använts sedan 1996 till en förbränningspanna för fasta bränslen. Då verksamheten därmed kan komma att utökas är det därför av stor vikt att den konverterade alt. nya bränslepannan har

bästa möjliga teknik och använder sig av miljöbästa bränsle. Det är rimligt att Fortum specificerar vilken typ av teknik som ska användas, vilken typ av bränsle som då kommer att förbrännas och i vilka mängder. En utökning av verksamheten kan ha stor inverkan på hamnmiljön. Att vi ytterligare bygger ut vår sopförbränning i Stockholm anser vi ytterst tveksamt då vi redan har brist på svenska sopor att förbränna. Vi tycker att det är viktigt att Sverige inte blir det land som får ta hand om Europas sopberg, då långväga transporter genererar utsläpp och att det vid sopförbränning är svårt att förutse utsläppsinnehållet i rök eller rökgaskondensat, exv. dioxiner, PAH eller tungmetaller. Som ärendet också visar är det svårt att ta hand om giftiga förbränningsprodukter på ett tillfredsställande sätt. Att leda förbränningsprodukterna till Saltsjön i stället för till vattenskyddsområdet inom Mälaren är ett bättre alternativ men långt ifrån en lyckad lösning på avfallsproblemet. Att förbränna sopor för att generera energi stämmer även dåligt med den europeiska lagstiftningen att återanvända och återvinna före förbränning. Stockholms import av sopor visar tydligt att vi inte ytterligare behöver bygga ut vår sopförbränningskapacitet.

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Fortum installerar ytterligare reningssteg innan rökgaskondensatet släpps ut i Saltsjön, samt anför följande:

I stort instämmer vi i förvaltningens synpunkter till mark- och miljööverdomstolen angående miljötillståndet för Hässelbyverket. När det gäller rökgaskondensatet vill vi ytterligare skärpa kraven på Fortum. Redan idag har både Mälaren och Saltsjön höga halter av kvicksilver och därför är varje åtgärd för att minska halterna nödvändiga. Vi ser fördelar med att släppa ut rökgaskondensatet i Saltsjön i stället för Mälaren som är en dricksvattentäkt - även om inget av alternativen egentligen är att föredra.

Andra värmekraftverk som använder rökgaskondensering renar resterna ytterligare innan utsläpp till ett vattendrag. För att klara de kommande vattenkvalitetsnormerna och med tanke på de redan höga halterna som är i Saltsjön bör ett ytterligare reningsteg installeras. Vi anser det är ett rimligt krav att ställa på Fortum sett till bästa tillgängliga teknik, ekonomi och effekten på miljön. Något som även mark- och miljödomstolen var inne på i sin dom.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Tillstyrka förvaltningens förslag vad gäller de egna punkterna 3 och 5
2. I övrigt avstyrka förvaltningens förslag.

Därutöver tillägga att behovet av nya och/eller utbyggda kraftvärmeverk kommer att öka. Som framgår av detta ärende inkl bolagets, domstolens och förvaltningens synpunkter kan stora anläggningar utgöra ett problem i tätbebyggda områden. För att minimera risken för människors hälsa inkl risken för olyckor bör en övergripande bedömning av behovet och lokaliseringen av tillkommande energi ske innan ytterligare utbyggnad sker.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin

Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Jäv

Charles Berkow (MP) har på grund av jäv inte varit närvarande vid eller deltagit i handläggningen av detta ärende.

§ 20

Klagomål angående överskridna miljö kvalitetsnormer på Hornsgatan

Yttrande till mark- och miljödomstolen, mål nr M3769-11

Dnr 2008-577

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer länsstyrelsens beslut den 30 juni 2011.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Tillstyrka överklagandet
 2. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet
 3. Justera beslutet omedelbart

Det som de klagande, genom sitt ombud, framför ligger i stora drag i linje med vad Miljöpartiet har föreslagit ett antal gånger i nämnden. Vi tycker därför att

det är bra att Mark- och miljödomstolen tar upp ärendet till behandling.

Vi tog upp frågan om åtgärder mot den tunga trafiken på Hornsgatan så sent som vid nämndsammanträdet den 6 mars i år (§26). Då behandlades sent omsider den rapport som blev resultatet av nämndens beslut i april 2009.

Förvaltningen anför nu att det ”föreligger betydande osäkerhet om vilka effekter olika åtgärder kan tänkas ha”. Vidare uppges att såväl nämnden och staden under flera år har påtalat dessa osäkerheter, men ”det har inte varit möjligt att erhålla finansiering för att dessa oklarheter ska kunna undanröjas”. Det framgår inte om eller var staden eller nämnden har sökt denna finansiering. Det finns heller ingen motivering till varför det inte ska vara stadens eget ansvar att finansiera de utredningar som anses behövas för att lösa lokala problem (hälsovådlig luft) som orsakats av lokala aktiviteter (trafik på stadens gator).

Förvaltningen framför nu i ärendet att ytterligare åtgärder bör avvakta det nya åtgärdsprogrammet. Miljöförvaltningen har dock i ett gemensamt yttrande med Trafikkontoret och Stadsledningskontoret den 25 mars i år framfört att länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogrammet innehåller så stora brister att det bör omarbetas. Man kan för övrigt ifrågasätta det rimliga i att avstå ifrån åtgärder som staden själv råder över, till förmån för åtgärder som kräver beslut av regering eller riksdag.

Vi noterar också synpunkten från ordförande i Rådet för funktionshinderfrågor vid mötet mellan rådet och nämnden den 6 mars i år. Rådets ordförande Stefan Mattson betonade att de höga krav som lagstiftarna ställer inom bl.a. området luftkvalitet bör följas (se § 6 vid detta sammanträde).

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Yrka att överklagandet tillstyrks
2. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet
3. Justera beslutet omedelbart

Fem boende på Hornsgatan vill att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska förelägga trafik- och renhållningsnämnden – och i den mån det behövs också andra verksamhetsutövare - att vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft inte överskrids på Hornsgatan, samt att genomföra det åtgärdsprogram som regeringen lagt fast och som faller inom kommunens kompetens. Man har med hjälp av Naturskyddsföreningen formulerat detta klagomål och drivit frågan vidare till länsstyrelse samt mark- och miljödomstol.

Förvaltningen menar att det vidtagits tillräckliga åtgärder för att minska halten av partiklar (PM 10) på Hornsgatan, (med anledning av att dubbdäcksförbud och dammbindningsåtgärder genomförts). Det är helt uppenbart att dessa åtgärder inte varit tillräckliga. Partikelhalterna är ett av Stockholms allvarligaste miljöproblem, och leder till allvarliga hälsoeffekter och förkortad medellivslängd. Nivåerna på Hornsgatan är höga och skadliga, vilket med all önskvärd tydlighet framgår bland annat av årsrapporten för 2011 ”Luften i Stockholm”, som behandlas i ärende 26. Alla aktörer, inklusive Stockholms stad,

har gjort för lite. Fler och kraftfullare åtgärder är nödvändiga.

I den del av överklagandet som gäller kvävedioxid menar förvaltningen att det är rimligt att avvakta länsstyrelsens förslag till nytt åtgärdsprogram. Vi är istället övertygade om att det är helt orimligt att ytterligare skjuta upp genomförandet av åtgärder som redan nu kan och behöver vidtas.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Delvis tillstyrka förvaltningens förslag till beslut.
2. Yrka att mark- och Miljödomstolen tillstyrker överklagandet.

Därutöver framhålla att översdkridandet av gällande gränsvärden har pågått under lång tid och kan antas ha lett till betydande skador på människors och miljö. Även om lagstiftningen i dessa frågor varit och är oklar kan detta inte utgöra skäl för att inte vidta tillräckliga åtgärder. I enlighet med försktighetsprincipen får inte bristen på fullständig kunskap utgöra skäl för att inte vidta åtgärder i form av ex. trafik- och hastighetsbegränsningar av tillräcklig omfattning. Vissheten om att människor skadas och dör p.g.a. dessa problem innebär att frågan om ekonomisk skälighet vad gäller åtgärder knappast kan anses relevant i dessa fall.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Luften i Stockholm har förbättrats avsevärt under de senaste decennierna. Precis som miljöförvaltningen påpekar har halterna av svaveldioxid, kväveoxider, kolmonoxid, bensen och bly minskat med mellan 80-90 procent sedan 1980-talet och Stockholm uppfyller 9 av 13 miljökvalitetsnormer. Staden är även på god väg att uppfylla samtliga EU-normer, i dagsläget klarar Stockholm gränsvärdena på 98,6 procent av gatusträckningen i kommunen och halterna av PM10 och NO₂ har minskat sedan 2006.

För att kunna garantera en bra luftkvalitet på samtliga av Stockholms gator och torg arbetar vi emellertid intensivt med att implementera direkta åtgärder och är mitt uppe i processen med att ta fram en ny verkkningsfull åtgärdsplan. En viktig

del av den nuvarande och kommande åtgärdsplanen är att minska nivåerna av PM10. Under de senaste åren har Stockholm stad därför verkat för möjligheten att upprätta dubbdäcksfria zoner på stadens gator och – som första kommun i Sverige – verkställt ett dubbdäcksförbud på Hornsgatan, med positiva effekter. Trafikkontoret undersöker för närvarande möjligheten att utöka dubbdäcksförbudet till andra gator vars halter av PM10 överskrider miljökvalitetsnormerna för luft.

Vi vill understryka att luftkvaliteten är vår viktigaste miljöfråga och Stockholms stad har ambitionen att uppfylla miljökvalitetsnormerna. Parallellt med vårt eget arbete är det därför viktigt att påverka statsmakterna i syfte att få fler verktyg som exempelvis dubbdäcksavgifter och flexibla trängselskatter. Ett sådant arbete pågår för fullt, inte minst tillsammans med länsstyrelsen inom ramen för framtagandet av åtgärdsplanen. I väntan på detta genomför Stockholm en mängd andra insatser, till exempel dammbindning, vilket bidrar till att få ned de skadliga halterna av luftburna partiklar.

§ 21

Ekonomi vid ombyggnader med energisatsningar

Dnr 2012-4048

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner avrapporteringen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder rapporten till Boverket, Energimyndigheten, Näringsdepartementet, Socialdepartementet, Ingenjörsvetenskapsakademien, SABO, Sveriges Byggindustrier, Fastighetsägarna Sverige, Fastighetsnämnden, Stockholms stadshus AB, Micasa, SISAB, Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Den framtagna rapporten visar tydligt att det enkelt går att halvera energianvändningen i miljonprogrammen genom olika ombyggnadsåtgärder. Om

dessa åtgärder är ekonomiskt lönsamma beror på ett flertal parametrar såsom ränteläge, lönsamhet över tid, samombyggnadsåtgärder, hyresintäkter och energipriser. Rapporten visar, inte förvånande, att höga räntor och/eller låga energipriser kan göra det svårt att få energieffektiviseringar ekonomiskt lönsamma.

Framtida ökade energipriser kan göra de beskrivna projekten lönsamma i längden då små justeringar av dagens beräkningar kan ha stor effekt på den ekonomiska kalkylen. Samhällsekonomiskt blir dessa projekt ofta mycket lönsamma, och då energianvändningen i Sverige måste minska har en halvering av miljonprogrammets energianvändning en stor effekt. Vi anser därför att det i nuläget finns anledning att se över och införa system som kan stödja och främja energieffektivisering av miljonprogrammen, t.ex. miljörotavdrag eller speciella lån med lägre ränta för energieffektivisering.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Sverige och Stockholm står inför en stor utmaning att ställa om till ett energisnålare samhälle. Bostadsbeståndets energieffektivisering är en nyckelfaktor och kommer att kosta betydande belopp. Rapporten visar att det är viktigt att passa på att göra energieffektiviserande åtgärder när man i övrigt rustar upp och renoverar. Den nödvändiga upprustningen av miljonprogramsområdena är därför en stor möjlighet för energisatsningar.

Rapporten visar hur små skillnader i förutsättningarna för lönsamhetskalkylerna kan avgöra om investeringar blir av eller ej. Därför är det viktigt för omställningen, med ägare som ser längre än rent företagsekonomiska kalkyler baserade på nuvarande och förhanden givna snäva ekonomiska bedömningar.

Det krävs ett långsiktigt ansvarsfullt ägaransvar för att bostadssektorn ska bidra till att nå stadens och landets klimat-, miljö- och energirelaterade mål, det vill säga för att omfattande energibesparande och energiproducerande åtgärder ska bli av. Allmännyttan har en stor roll att spela i detta arbete. Utförsäljningen av allmännyttan är därför bekymmersam för omställningen till långsiktig hållbarhet.

Rapporten visar också indirekt betydelsen av ambitiösa regelkrav och ekonomiska stimulanser för att energisatsningar i bostadsbeståndet ska bli av. Och framförallt visar rapporten betydelsen av en politisk ledning som har ambitiösa mål, och är beredd att vidta åtgärder.

§ 22

Samråd om detaljplan för del av Vinsta 5:1 m fl inom stadsdelarna Hässelby Gård, Hässelby Strand m fl Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2009-2014

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att tillstyrka detaljplanen under förutsättning att:
 - Kompensationsåtgärder genomförs utifrån de biologiska funktioner som försvinner.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsämnden anför därutöver följande.

Vi anser att utformningen av bebyggelsen i det liggande planförslaget tar hänsyn till naturmiljön och är ett positivt tillskott till stadsdelarna. Det finns därmed ingen anledning att flytta den planerade bebyggelsen eller ändra dess utformning.

Det är emellertid viktigt att kompensationsåtgärder vidtas för att värna områdets biologiska funktioner samt att planförslaget tar hänsyn till behovet av utbyggd kollektivtrafik och goda kommunikationer med staden. Stadens samhällsplanering och byggande präglas av ett strategiskt miljötänkande och vid utveckling av nya bostadsområden är det vitalt att ha ett helhetsperspektiv där även kollektivtrafik, gång- och cykelmöjligheter beaktas.

Projektets byggherrar bör även fokusera på en effektiv energianvändning. I den liggande planbeskrivningen beräknas 80 kilowattimmar per kvadratmeter vilket är långt över de 55 kilowattimmar per kvadratmeter för nyproducerade bostäder som är i enlighet med Stockholms miljöprogram.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 mars 2012. Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt följande:

Tillstyrka förslaget om bostäder under förutsättning att:

- Bebyggelsen utformas och placeras så att intrånget i Karl Bondes skog begränsas.
- Kompensationsåtgärder genomförs utifrån de biologiska funktioner som försvinner.

Justera beslutet omedelbart.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt följande:
 1. I huvudsak godkänna förvaltningens förslag
 2. Därutöver anföra att:

Vi delar förvaltningens synpunkter på föreslagen detaljplan och anser att planen behöver arbetas om för att bebyggelsen ska vara möjlig. Karl Bondes skog är ett ekologiskt viktigt område för ett flertal arter. Därför är det anmärkningsvärt att stadsbyggnadskontoret har missat det i sin planbeskrivning, utan de bara tar upp rekreativsvärdet av skogen vilket ger en snedvriden bild av området. För att kunna behålla spridningsvägarna måste intrånget minimeras. Det kan ske genom som det föreslås i tjänsteutlåtandet att Lövstavägen minskas till två körfält och högre hus byggs på det som nu är en upplagsverksamhet. Antal hus kan därmed minskas på naturmark.

Det lyfts fram i programmet att Hässelby Gård är en tunnelbanestad men från planområdet är det mellan 15-20 minuters gångväg till närmsta tunnelbanestation och området för övrigt har också en svag kollektivtrafikförsörjning.

Vi vill också ha högre ambitioner när det gäller bebyggelsens energieffektivitet, med tanke på att Stockholm ska vara fossilfri stad från 2050 och kommande EU-direktiv måste det som byggs ha en energiåtgång som närmar sig noll.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Katarina Luhr m.fl. (MP), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 23

Albano (Norra Djurgården 2:2). Nytt universitetsområde i stadsdelen Norra Djurgården **Utställning av detaljplan**

Dnr 2010-19458-251

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka detaljplanen under förutsättning att:
 - Hus 17 och 21 utformas i enlighet med rådande bullerföreskrifter.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden anför därutöver följande.

I Stockholm är behovet av studentbostäder större än utbudet. Därför tar vi nu krafttag och bygger tusentals nya studentbostäder i Stockholm under de kommande åren. Albano är ett särskilt lämpligt område för en storskalig satsning

med tanke på dess närhet till ett flertal universitet och högskolor. Det är emellertid viktigt att dessa studentbostäder utformas i enlighet med rådande bullerföreskrifter.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 april 2012. Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt följande:

Avstyrka detaljplanen i dess nuvarande utformning och föreslå att planen omarbetas så att en god ljudmiljö kan uppnås för hus 17 och 21.

Justera ärendet omedelbart.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt följande:
 1. Miljö och hälsoskyddsämnden avstyrker detaljplanen i dess nuvarande utformning och föreslår att planen omarbetas så att en god ljudmiljö kan uppnås för hus 17 och 21 samt att planen ska innehålla en ekkompensationsdel som ska knyta samman ekmiljöerna i parkerna öster och väster om projektområdet. Det behöver även skapas utrymme för en eventuell framtida pendeltågs/spårvägsstation utefter Värtanbanan genom planområdet.
 2. Justera ärendet omedelbart

Rätt tänkt och planerat från början så behöver nybyggnation inte innebära försämringar för olika slag av ekologiska samband. Öster om planområdet så ligger norra Djurgården med flera fina ekmiljöer. Väster om planområdet så ligger Brunnsviken, kringgårdad av flera fina parkstråk, med ekmiljöer. Ekmiljöer är i Stockholmsområdet klassade som mycket värdefulla ur ekologisk synpunkt. Sambanden mellan dessa ekmiljöer mår bra av att förstärkas, så att den genetiska variationen mellan de olika ekmiljöerna och däri levande arter, kan fortgå även i framtiden. Om ett antal ekar planteras inne i planområdet, så underlättar detta ovanstående, samtidigt som de nya ekarna bidrar till att rensa luften från den närbelägna motorleden från partiklar, samt bidrar till ett svalkande klimat sommartid.

Det är rimligt att anta att efterfrågan på spårbundet lokalt resande kommer att öka. Den ökande befolkningens mängden i Norra Djurgårdsstaden motiverar att man börjar söka lösningar på hur människor därifrån snabbast ska kunna ta sig ner till exempelvis Centralen. Den befintliga järnvägen mellan Centralen och hamnen, Värtanbanan, som i dag gods-försörjer hamnområdet, kan med fördel även användas för persontrafik. Eftersom Värtanbanan passerar rakt igenom det aktuella planområdet, så är det rimligt att tänka sig en station på den ovan nämnda sträckan just här. Detta skulle ge de nya bostäderna i Albano ett mycket snabbt och effektivt resande in till stadens centrala delar. Denna station behöver inte anläggas redan nu utan först när det blir aktuellt att skapa en nordöstlig

järnvägsförbindelse med norra Djurgårdsstaden och kanske vidare norrut. Det är viktigt att man i planarbetet inte bygger bort möjligheten av framtida spårbundna lösningar med dito av och påstigningsmöjligheter. Vi anser även att en omgestaltning av Roslagsleden med ingående kapacitetsminskning bör göras för att få en bättre boende- och arbetsmiljö på området.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 24

Miljögiftsövervakning i tre av Stockholms vattenområden Rapportering av 2011 års provtagning och analyser

Dnr 2009-7080

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag till en fördjupad miljögiftsövervakning i Stockholms vattenområden för år 2013.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Bristen på kunskap om kemisk och ekologisk status i alla Stockholms sjöar och vattendrag är ett problem när vi ska nå lagstadgade miljö kvalitetsnormer för vatten, därför är den beskrivna miljögiftsövervakningen i tre av Stockholms vattenområden ett steg framåt i rätt riktning. Vi anser dock att övervakningen bör öka och anser inte att det är tillräckligt med en fördjupad övervakningsinsats var sjätte år. Vi ser dock mycket positivt på att en breddning av löpande analyser med fler mätpunkter och en screening efter nya ämnen utförs under 2013. Då vattendirektivets lista med prioriterade ämnen kan utökas ser vi även ett stort behov av utökad miljögiftsövervakning i våra sjöar och vattendrag för att öka vår kunskap om både befintliga ämnen på listan och om dessa nya ämnen.

Intressant i övrigt i rapporten är att halterna av koppar och zink, som är vanliga i båtbottnfärg, ligger nära gränsen för EUs miljö kvalitetsnorm i flera områden. Detta pekar ytterligare på vikten av att ha ett långtgående miljöarbete riktat mot Stockholms båtklubbar. Vi ser även med spänning fram emot analysen av infångad abborre med avseende på dess innehåll av organiska miljögifter.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Stockholms stad har en unik kompetens i sitt kemikaliearbete. Det är nu dags att utveckla detta arbete.

Övervakningen av miljögifter måste därför gradvis vidgas till att omfatta allt fler av de organiska miljögifter som återfinns i människor. Tyngdpunkten bör läggas vid de ämnen som nu återfinns i navelsträngsblod och kvinnors bröstmjölk.

Målet för Stockholms kemikaliearbete måste vara att identifiera och åtgärda källorna - inte bara att mäta halter i vatten och fisk.

Stockholm kommer att kunna spela en stor och kanske avgörande roll i det europeiska kemikaliearbetet.

§ 25

Stockholms stads biotoper – reviderad databas och övergripande förändringsanalys

Dnr 2012-4608

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rapporten Stockholms stads biotoper - reviderad databas för Stockholms biotopkarta samt övergripande analys av förändringar mellan 1998 och 2009.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder rapporten till stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden samt stadsdelsnämnderna, som stöd för användning av den reviderade biotopkartan, samt för kännedom till Stockholm Vatten AB och Länsstyrelsen i Stockholms län.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar till miljöförvaltningen att arbeta vidare

i enlighet med förslag i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Godkänna anmälan av rapporten Stockholms stads biotoper: - Reviderad databas för Stockholms biotopkarta samt övergripande analys av förändringar mellan 1998 och 2009.
 2. Översända rapporten till Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, Trafik och renhållningsnämnden, Idrottsnämnden, Kulturnämnden samt stadsdelsnämnderna, som stöd för användning av den reviderade biotopkartan, samt för kännedom till Stockholm Vatten AB och Länsstyrelsen i Stockholms län.
 3. Uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare i enlighet med förslag i tjänsteutlåtandet, samt dessutom ta fram en implementeringsplan tillika handledning för hur stadens övriga berörda förvaltningar och bolag kan använda biotopkarta samt övergripande analys i sina respektive verksamhetsområden.

Vi vill först berömma förvaltningen för ett mycket gediget och väl genomfört arbete. Stockholms Miljöförvaltning visar här att man besitter en av de främsta samlade kompetenserna i landet inom ämnesområdet.

Det som gör oss tveksamma är vetskapen om hur pass rudimentär, gränsande till obefintlig, som ämneskunskapen numera är hos flertalet av övriga berörda förvaltningar och bolag inom Stockholms stad rörande biotoper och ekologi. Vi tror med andra ord att flertalet förvaltningar inte kommer att begripa hur de ska använda materialet.

För att undvika att ett mycket bra arbete endast blir en hyllvärmare efter utsändning, så förordar vi att rapporten även kompletteras med en handledning riktad till berörda tjänstemän på ifrågavarande förvaltningar. Samt att Miljöförvaltningen efter en rimlig tid även gör uppföljningar av hur materialet används, samt återrapporterar detta till nämnden.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Stadens reviderade biotopkarta är ett mycket viktigt verktyg som visar hur Stockholm har förändrats och hur staden kan utvecklas. Genom en uppdaterad karta som visar vad som har skett i staden under de senaste åren går det att konstatera att vår politik att bygga en tät och grön stad har lyckats.

Under decenniet mellan 1998-2009 ökade Stockholms befolkning med 13 procent och antalet byggnader med 10 procent, samtidigt som andelen grönområden endast minskade med 1,6 procent. Av denna minskning skedde hela 87,5 procent under åren 2000-2005, vilket innebär att Stockholms befolkning har växt rekordartat medan andelen grönområden varit närmast oförändrat under de senaste åren.

Detta är väldigt goda nyheter och genom att fortsätta på den inslagna vägen och bygga en tät och grön stad klarar Stockholm av att växa snabbt utan större ingrepp på våra uppskattade grönområden.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Det är bra att Stockholms biotopkarta har uppdateras så den speglar dagens förhållanden. Grönytan har enligt tjänsteutlåtandet minskat med 1-2% sedan 1998. Även om det till synes inte är en stor minskning, är varje hektar grönyta viktig i en kraftigt växande stad. Varje bebyggelse som genomförs på ett grönområde måste inkludera kompensationsåtgärder som ökar den ekologiska hållbarheten i framtiden.

Vi vill trycka på vikten av att stadens förvaltningar verkligen använder biotopkartan när bebyggelse planeras. Senaste tiden har vi sett planer där biotopkartan inte har använts eller att det har valts att bortse från resultatet av kartan. Vilket riskerar att minska stadens grönytor i onödan.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi vill gärna tacka förvaltningen för ett väl utfört arbete med en värdefull produkt. Även om bara 1 % av stadens grönområden förstörts på 10 år så utgör detta en yta motsvarande 300 fotbollsplaner, vilket är alldeles för mycket. En långsiktig plan behöver därför tas fram för att säkerställa att framtida bebyggelse sker på redan påverkad mark och att den bebyggelse som ev. kan behöva ske på grönområden minimeras, inte skadar värdefull miljö och kompenseras fullt ut.

§ 26**Luften i Stockholm – Årsrapport 2011**

Dnr 2012-4317

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner årsrapporten för 2011.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Godkänna rapporten
2. Därutöver anföra att:

Det är oacceptabelt att miljö kvalitetsnormerna överskrids på 2,4 mil kommunala gator i Stockholm - främst beträffande partikelhalter (PM 10) och kvävedioxid. De höga halter som finns på våra gator leder till sjukdom, fysiska besvär och en förtidig död för många stockholmare.

Frågan om åtgärder för att komma tillrätta med dessa luftkvalitetsproblem har tyvärr kännetecknats av tveksamhet och senfärdighet. De åtgärder som vidtagits, som dubbdäcksförbud och dammbindningsåtgärder, visar att resultat kan uppnås om den politiska viljan finns. Istället för att inblandade aktörer väntar på att alla andra ska vidta åtgärder, behövs nu att samtliga gör vad var och en kan göra – och skyndsamt.

Regeringen är senfärdig, och i delar rent destruktiv. Bland annat har man med sin bilpolitik stimulerat fram dieslbilar som nu ställer till problem för Stockholms luft. Vi i Stockholm har alla skäl att vara besvikna på regeringen. Vi förväntar oss att man på den statliga nivån vidtar vederbörliga åtgärder, gör investeringar och står för kostnader för att förbättra huvudstadens luftkvalitet. Polisen bör också bättre kontrollera efterlevnaden av regler som redan finns.

Men i väntan på detta ska ske, måste Stockholms stad vidta de åtgärder som är möjliga, bland annat:

- Införa dubbdäcksförbud på fler gator och använda möjligheten att införa dubbdäcksförbud i en hel zon.
- Begränsa tung genomfartstrafik, med undantag för bussar, på Hornsgatan
- Ytterligare förbättra dammbindningsåtgärderna.
- Förbättra städåtgärder med ny effektiv teknik
- Bättre använda parkeringsinstrumentet för att styra bort särskilt förorenande trafik
- Främja gång- och cykeltrafik
- Inrätta bilfria gator / bilfria dagar.

Därutöver behöver Stockholms stad driva på regeringen, bland annat för att:

- Möjliggöra ett mer differentierat, flexibelt, innovativt och effektivt användande av trängselavgifter, där avkastningen återinvesteras i kollektivtrafiken.
- Möjliggöra införandet av ett system för dubbdäcksavgifter i Stockholm.
- Med olika åtgärder söka minska andelen av gamla och förorenande bilar.

Därutöver är det viktigt att kollektivtrafiken byggs ut och förbättras.

Inte minst vore en utbyggnad av tunnelbanenätet viktigt för Stockholms framtida luftkvalitet – och stadens utveckling i stort. Två utbyggnadsdelar som det vore värdefullt att omgående projektera för är förlängningen av tunnelbanenätet till Nacka samt till Karolinska sjukhuset.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Luften i Stockholm har förbättrats avsevärt under de senaste decennierna. Precis som miljöförvaltningen påpekar har halterna av svaveldioxid, kväveoxider, kolmonoxid, bensen och bly minskat med mellan 80-90 procent sedan 1980-talet och Stockholm uppfyller 9 av 13 miljökvalitetsnormer. Staden är även på god väg att uppfylla samtliga EU-normer, i dagsläget klarar Stockholm gränsvärdena på 98,6 procent av gatusträckningen i kommunen och halterna av PM10 och NO₂ har minskat sedan 2006.

För att kunna garantera en bra luftkvalitet på samtliga av Stockholms gator och torg arbetar vi emellertid intensivt med att implementera direkta åtgärder och är mitt uppe i processen med att ta fram en ny verkningsfull åtgärdsplan. En viktig del av den nuvarande och kommande åtgärdsplanen är att minska nivåerna av PM10. Under de senaste åren har Stockholm stad därför verkat för möjligheten att upprätta dubbdäcksfria zoner på stadens gator och – som första kommun i Sverige – verkställt ett dubbdäcksförbud på Hornsgatan, med positiva effekter.

Åtgärden har varit framgångsrik och staden undersöker möjligheten att utsträcka dubbdäcksförbudet till andra gator, vars halter av PM10 överskrider luftkvalitetsnormerna. Parallellt med det genomför Stockholm en mängd andra insatser, till exempel dammbindning, vilket bidrar till att få ned de skadliga halterna av luftburna partiklar.

§ 27

Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) om Stockholms unika ekmiljöer

Dnr 2012-6087

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP) anmäls och överlämnas till miljöförvaltningen för beredning.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 28**Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen uppmärksammar nämnden på aktuella rättsfall.

Christer Johansson informerar om hälsoeffekter av partiklar, exempelvis PM10.

Avdelningschefen Gustaf Landahl informerar om avloppsrening i Stockholm.

Enhetschefen Jonas Tolf informerar om avfallseldning med importerat avfall.

Förvaltningschefen påminner nämnden om de inbjudningar som gått ut till Energi- och klimatrådgivningens årsmöte samt till seminariet ”Vattenförvaltning och politik”.

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja deltagande med arvodering på Energi- och klimatrådgivningens årsmöte den 3 maj 2012 för samtliga nämndens ledamöter och ersättare.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja deltagande med arvodering på seminariet ”Vattenförvaltning och politik” den 4 juni 2012 för samtliga nämndens ledamöter och ersättare.

Vid protokollet

Ingrid Mårtenson